

ALGEMEEN

1. Deelnemers

Johan Debuck, Valérie Goethals, Danny Dewulf, Patrick Keirsebilck, Ivan Leroy, Guido Orbie

2. Vervoer

a. vliegtuig

lijnvlucht Brussel - Warshau, geboekt bij LOT voor 11.888 BEF.

Vertrek : Zaterdag 6 mei 8:10 met aankomst te Warschau om 10:10

Terug : Zaterdag 13 mei 19:30 met aankomst te Brussel om 21:30

b. wagens

Huurwagens zijn er behoorlijk duur. Twee wagens categorie B werden gehuurd bij AVIS voor 24.737 BEF per auto voor 8 dagen. Alles is inbegrepen behalve de luchthaventaks die men terplaatse dient te betalen.

c. reis

Tijdens de reis werd voor een totaal bedrag van 6.650 BEF getankt.

3. Logement

Beide hotels werden uitgekozen omdat ze op loopafstand van mooie biotopen liggen.

a. Biebrza

In Goniadz verbleven we in Hotel Zbyszko van 6/5 tot 10/5. De kamers zijn er zeer verzorgd en hebben een gemeenschappelijke badkamer met douche. 's Morgens krijg je er een uitgebreid ontbijt. Voor het avondeten is de kaart beperkt tot enkele gerechten, sommige streekeigen. De kostprijs voor een kamer voor twee personen met ontbijt voor 5 nachten bedraagt 8.600 BEF.

Hotel Zbyszko

19-110 Goniadz

tel./fax +48 86 272 00 74

fax +48 86 175 518

b. Bialowieza

Van 10/5 tot 13/5 verbleven we in Bialowieza in Hotel Iwa, vlakbij ons excursiegebied.

Een kamer voor twee zonder ontbijt voor drie nachten kost er 6.700 BEF.

Hotel Iwa

17-230 Bialowieza

ul. Olgi Gabiec 6

tel. +48 85 68 12 303

tel./fax +48 85 685 12 570

4. Reis- en natuurinformatie

Reispas

Er is een geldige internationale reispas nodig om Polen binnen te geraken. Kijk na of je reispas nog geldig is en voor wie nog geen reispas heeft: op tijd aanvragen is de boodschap!

Kaartmateriaal:

Eurocart, Euro-Regionalkarte, Polen 2, Nordost Masurische Seenplatte, 1/300.000

Mapa przyrodniczo-turystyczna Biebrzanski Park Narodowy, Biebrza National Park, 1/120.000

Boeken, verslagen en websites

Arnold, E.N. (1978) Collins field guide. Reptiles and amphibians of Britain and Europe, Harper Collins.
Gosney, D. Finding birds in Poland.
Jonsson, L. (1992) Birds of Europe with North Africa and the Middle East, Christopher Helm.
Peterson, R.T., G. Mountefort en P.A.D. Hollom (1996) Petersons vogelgids van alle Europese vogels, Tirion.
Tolman, T. (1999) De nieuwe vlindergids - 450 soorten dagvlinders van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion.
Vascular plants of the Biebrza National Park, a checklist :
<http://buteo.man.bialystok.pl/biebrza/strona1b.htm>

5. Algemene informatie

Polen is een fantastisch vogelland. Het is waarschijnlijk de beste plaats in Europa voor het zien van Waterrietzanger, Poelsnip, Kemphaan, Schreeuwarend en bijna alle spechtensoorten. We bezochten er twee gebieden: de Biebrza-vallei en het woud van Bialowieza.

De vallei van de Biebrza omvat 200.000 ha waarvan 100.000 ha bestaat uit laagveen. Daarmee vormt de Biebrza-vallei het grootste laagveensysteem in Centraal Europa. Dit veengebied is bovendien bijna volledig intact gebleven. In tegenstelling tot andere moerassen in andere Europese landen, was het droogleggen en cultiveren van de moerassen in de Biebrza-vallei niet succesvol.

Dankzij het toenemende milieubewustzijn lijkt de toekomst van de Biebrza verzekerd. In 1993 werd het Nationaal Park van de Biebrza met een grootte van 59.223 ha opgericht.

De vallei kent allerlei onbeschadigde moerasesystemen met hun karakteristieke flora en fauna. De Biebrza is een van de belangrijkste territoria van water- en steltvogels in heel Europa. Deze vallei telt 235 vogelsoorten, waarvan 157 hier permanent verblijven. De vallei biedt een thuishaven voor grote populaties Grauwe kiekendief, Poelsnip en de Kemphaan. Deze laatste is een bedreigde vogelsoort. Het aantal vrouwtjes van deze vogelsoort in Centraal Europa wordt geschat op ongeveer 2000, waarvan 200 broeden aan de Biebrza en Narew rivieren. De Kemphaan is een van de meest karakteristieke vogels die in deze regio wordt beschermd en is tevens het symbool van het Nationaal Park van de Biebrza.

De vallei is tevens van ontzettend belang voor trekvogels als rust- en voedselplaats. Het is tevens een gekende plaats voor het observeren van enkele roofvogelsoorten.

Het woud van Bialowieza is het enige onverstoorde loofbos overblijvend in Europa. Het kent heel wat bosvogelsoorten, roofvogels en grote zoogdieren als de Europese Bizon. Het gebied omvat 620 km² en bestaat uit delen natuurlijk bos, bosaanplanten en open plekken, doorkruist met enkele riviervalleien en graslanden.

6. Practische tips

- Een beetje kennis van het Pools is steeds aan te raden voor het kiezen van een menu of het vragen naar de weg.

- Rij niet te snel over de grote wegen. Je kan onderweg immers je ogen de kost doen aan de talrijke dolle mina's die zich van hun mooiste kant laten zien...

- Ziet dat ge uitgeslagen zijn als chauffeur in Warschau: het verkeer is er niet voor doetjes!!!

DAGBESCHRIJVINGEN

We hadden enorm zonnig weer. Er is geen enkele druppel water gevallen tijdens onze reis. Normaal gezien moet je rekenen op heel wat water overal en zijn regenlaarzen of zelfs lieslaarzen onontbeerlijk. Het bestendig mooie weer was heerlijk voor ons maar jammer genoeg nefast voor de boeren.

We hadden bijgevolg ook heel wat vroege vlinder- en libellensoorten.

Zaterdag 06/05/'00 Warshau → Goniadz

① Warshau om 10u10

zonnig, ± 25 °C

vogels:

Spreeuw, Bonte kraai, Groenling

② Legionowo via route 61 (die langs de Narewrvier loopt) om 11u50

vogels:

Huismus, Braamsluiper, Houtduif, Pimpelmees, Tjiftjaf, Roodborst, Knobbelzwaan (4), Wilde eend, Geelgors, Bruine kiekendief (mannetje), Gele kwikstaart, Kneu, Gierzwaluw, Grasmus, Roek (2)

③ Serock op route 61

vogels:

Fitis, Tjiftjaf

④ Popowo Kóscielne op route 624

Hier zagen we boeren nog met paard en eg hun akker bewerken. Verder onderweg stonden typische hooimijten en een oude boerderij.

vogels:

Grauwe gors, Appelvink (2), Gele kwikstaart, Boerenzwaluw, Grauwe kiekendief, Koolmees

⑤ Wyszaków om 11u35

vogels:

Sperwer

⑥ Trzcianka op route 18

vogels:

Vink, Blauwe reiger

⑦ Knurówiec van 12u50 tot 13u35: piknik

De aanblik van enkele rietmoerasjes temidden van sparrenbossen lonkte voor het verorberen van onze middaglunch. Het bleek een ideale stopplaats.

vogels:

Wielewaal, Koekoek, Bruine kiekendief (2), Europese kanarie, Zwartkop, Grasmus, Witte kwikstaart, Buizerd, Knobbelzwaan, Blauwe reiger, Goudhaantje

vlinders:

Dagpauwoog, Groentje, Citroenvlinder (mannetje en vrouwtje), Oranjetipje (mannetje en vrouwtje), Klein geaderd witje

waterjuffers:

Variabele waterjuffer

planten:

Lelietje-van-dalen

⑧ Dybki

vogels:

Kievit, Ooievaar (de eerste van een hele resem...)

⑨ Ostrów Mazowiecka

Onderweg waren alle kapelletjes met linten en bloemen versierd ter viering van de meimaand.

vogels:

Turkse tortel

⑩ Zambrów om 14u20

vogels:

Kauw, Ooievaar, Roek

①① thv Kossaki

vogels:

Rode wouw, Distelvink, Ooievaar, Oeverzwaluw

①② Stare Jezéwo

vogels:

Ooievaar op nest

①③ Tykocin op route 671

vogels:

Ekster, Ooievaar, Huiszwaluw, Bruine kiekendief (mannetje)

vlinders:

Hooibeestje

planten:

Balsempopulier, Glad parelzaad

①④ Knyszyn

vogels:

Grauwe kiekendief (mannetje), Veldleeuwerik, Buizerd, Groenling

①⑤ Jaski op route 669

vogels:

Gele kwikstaart, Grote lijster, Ooievaar

①⑥ Goniadz

vogels:

Europese kanarie, Vink, Buizerd, Kraanvogel, Ooievaar (4), Boerenzwaluw, Huiszwaluw

vlinders:

Landkaartje (een 'mini' exemplaar), Boswitje

①⑦ oude bunkers en uitkijktoren thv Osowiec op route 669

De uitkijktoren over de spoorweg is gemakkelijk te zien vanaf de weg en biedt een goede kijk op de moerassen met Witvleugelsterns. Aan de andere kant van de weg loopt een zeer interessant vlonderpad doorheen de rietmoerassen.

vogels:

Gele kwikstaart, Kievit, Kokmeeuw, Grasmus, Tjiftjaf, Braamsluiper, Geelgors, Brilduiker (1), Watersnip (met typische baltsvlucht, onvergetelijk), Witte kwikstaart, Witvleugelstern, Zwarte stern, Dwergmeeuw, Spreeuw, Bonte kraai, Wilde eend, Meerkoet, Blauwe reiger, Bruine kiekendief (2), Noordse nachtegaal, Rietgors, Fitis, Tafeleend (5), Europese kanarie, Zwartkop, Snor, Koekoek, Roerdomp, Waterral, Kraanvogel (8), Zwarte ooievaar, Rietgors, Kleine karekiet, Porseleinhoen (2), Beflijster, Kramsvogel, Rietzanger, Zanglijster, Roodborsttapuit, Ekster, Aalscholver

nachtvlinders:

Heidespanner, Bruine daguil (parend), Klaverspanner

zoogdieren:

Haas

insekten:

Hoornaar

Zondag 07/06'00 Goniadz → Wisna → Goniadz

Wederom geen wolkje aan de lucht! 25 °C

① Goniadz: zandweg achter het hotel die loopt langs de Biebrza om 6u35

vogels:

Huismus, Vink, Tjiftjaf, Geelgors, Zwartkop, Vlaamse gaai, Ekster, Wielewaal, Hop, Graspieper, Koekoek, Groene specht, Kokmeeuw, Kievit, Grasmus, Bosruiter (7), Ooievaar op nest, Watersnip (met baltsvlucht), Ringmus, Spreeuw, Visdiefje, Huiszwaluw, Houtduif, Rietgors, Koolmees, Tureluur, Knobbelzwaan, Kramsvogel, Bruine kiekendief (2), Noordse nachtegaal, Grutto, Kwartelkoning, Kempphaan, Tuinfluiter, Gekraagde roodstaart, Paapje, Groenpootruiter, Krakeend, Noordse gele kwikstaart, Kleine plevier, Dodaars, Rietzanger, Oeverloper, Zwarte stern, Braamsluiper, Oeverzwaluw, Gele kwikstaart, Bonte kraai, Fluiter, Tuinfluiter, Groenling, Krakeend, Fazant, Grote karekiet, Boerenzwaluw

zoogdieren:

Vos

planten:

Waterscheerling

② om 9u vertrek via de Tsarenweg tussen Goniadz en Laskowiec

vogels:

Tureluur, Grutto, Gele kwikstaart, Merel, Fluiter, Vink, Kneu, Geelgors, Fitis, Pimpelmees, Zwartkop

planten:

Wilde asperge

③ thv berkenbos met vennen en grove dennenbos met jeneverbes op de Tsarenweg

waterjuffers en libellen:

Venwitsnuitlibel, Beekrombout, Smaragdlibel, Bosbeekjuffer (mannetje)

nachtvlinders:

Mi-vlinder, Heidespanner

vlinders:

Boswitje

planten:

Wollegras, soort Wildemanskruid, Lelietje-van-dalen, Bosbes, Welriekende salomonszegel

vogels:

Boompieper, Zwarte mees, Boomleeuwerik, Zwarte ooievaar, Koolmees, Fluiters, Roodborst

reptielen:

Levendbarende hagedis

zoogdieren:

keutels van Edelhart

④ op weg naar Laskowiec thv Budy op de Tsarenweg

Zanglijster ('bierbuik, bierbuik'), Pimpelmees, Koolmees, Vink, Fluiters, Grote bonte specht, Goudhaantje, Roodborst, Zwartkop, Fitis, Staartmees, Geelgors, Ooievaar, Zwarte ooievaar, Sperwer, Boerenwaluw

planten:

Knikkend nagelkruid, Hop,

vlinders:

Groentje, Hooibeestje, Landkaartje, Bruine vuurvlinder

⑤ Dobardz om 10u40 met aansluitende piknik om 12u30

Wat begon met een kiekje van een Ooievaar op nest bovenop een pittoresk "doeninksje" mondde uit tot één van de highlights van onze reis... Hier heb je talrijke bloemrijke hooilandjes en kleine bosjes die bulken van de vlindersoorten.

vogels:

Koekoek, Witte kwikstaart (2), Kramsvogel, Geelgors, Zwarte roodstaart, Putter, Ooievaar, Kraanvogel (2), Boomleeuwerik, Kwartel, Paapje, Boompieper, **Schreeuwarend** (baltsend koppel), Buizerd, Appelvink (2), Vlaamse gaai

vlinders:

Oranjetip, Dagpauwoog, Klein geaderd witje, Groot koolwitje, Klein koolwitje, Kleine vuurvlinder, Landkaartje, Aardbeivlinder, Gehakkelde aurelia, Citroenvlinder, Bont zandoogje, Groentje, **Geelbont dikkopje** (mannetje), Staartblauwtje, **Rouwmantel** (3, aan de afgevlogen vleugels te zien wellicht van een oudere generatie van het voorgaande jaar), **Zilvervlek**, Koninginnepage

nachtvlinders:

Klaverspanner, Glasvleugelpijlstaart, rups van *Chrysorhoe similis*

amfibieën:

Bruine kikker

reptielen:

Ringslang (doodgereden)

insekten:

Gouden tor, Meikever

waterjuffers:

Bosbeekjuffer (mannetje en vrouwtje)

⑥ uitkijktoren thv Trzciana

vogels:

Tjiftjaf, Zwartkop, Gele kwikstaart, Spreeuw, Veldleeuwerik, Paapje, Kneu

planten:

Pluimzegge, Hengelsoort, Boszegge, Knikkend nagelkruid

vlinders:

Rouwmantel, Bont zandoogje, Dagpauwoog

⑦ onderweg naar en thv Zajki (vlak na Laskowiec)

Prachtige moerassen rijk aan vogel- en plantensoorten. Op dit gebied hebben we uiteindelijk een abonnement genomen! Verschillende keren zijn we er terug naartoe gegaan.

vogels:

Grutto, Witvleugelstern (een kolonie van 150), Rietzanger, Zomertaling, Kraanvogel, Ooievaar (thermie van 5 stuks), Gele kwikstaart, Watersnip, Tureluur, Torenavalk, Bruine kiekendief, Kauw, Bonte kraai

amfibieën:

Bruine kikker, Roodbuikvuurpad (gehoord)

planten:

Gele waterkers, Schaafstro

juffers en libellen:

Viervlek, Variabele waterjuffer

vlinders:

Hooibeestje

insekten:

Groenpootdoodgraver

⑧ op weg naar de moerassen van Wizna Bagno

De moerassen van Wizna maken deel uit van de zuidelijke Biebrza moerassen. Het bestaat uit landbouwgebied die op een natuurvriendelijke manier wordt bewerkt en moerassen, naast de eigenlijke Biebrza. Het is een zeer goed gebied voor kiekendieven en steltlopers.

vogels:

Paapje, Veldleeuwerik, Bruine kiekendief (vrouwje), Boomleeuwerik

⑨ uiterwaarden van de Biebrza thv de brug te Wisna

vogels:

Grasmus, Braamsluiper, Gele kwikstaart, Ooievaar, Slobeend, Ekster, Kempphaan (in broedkleed), Bruine kiekendief, Grutto, Witvleugelstern, Spreeuw, Bosruiter (300), Visdief, Kwartel, Kokmeeuw, Wielewaal, Veldleeuwerik, Raaf (2), Bonte kraai, nest van een Gele kwikstaart, Geoorde fuut (1 gekwetst exemplaar), Kneu, Waterral

planten:

Engels gras, Knolsteenbreek, Gewoon vleugeltjesbloem, Moerasviooltje, Zachte dravik, Schapezuring, Steenanjer, Poelruit, Grote ratelaar

vlinders:

Gele luzernevlinder

juffers:

Weidebeekjuffer (vrouwkje)

weekdieren:

Posthoornslak, Poelslak

⑩ poelen thv Wisna

vogels:

Geelgors, Boompieper, Dwergstern (2), Knobbelzwaan, Watersnip, Bosruiter, Visdief, Bruine kiekendief, Kempmaan, Veldleeuwerik, Kievit, Kokmeeuw, Zwarte stern, Wilde eend, Koekoek, Smient, Kuifeend, Tafeleend, Blauwe reiger, Ooievaar, Tureluur, Fuut, Rietgors, Kievit, Slobeend, Kraanvogel, Grutto, Houtduif, Meerkoet

planten:

Koningskaars

amfibieën:

Boomkikker

①① op de terugweg naar Goniadz via de Tsarenweg

vogels:

Grauwe kiekendief

Maandag 08/05/'00

Wederom zeer zonnig weer; 28°C.

① Goniadz: zandweg achter het hotel die loopt langs de Biebrza om 6u

vogels:

Noordse nachtegaal, Vink, Houtduif, Fluiter, Fitis, Kraanvogel, Geelgors, Putter, Braamsluiper, Gekraagde roodstaart, Koekoek, Tjiftjaf, Zwartkop, Grasmus, Tureluur, Ooievaar, Spreeuw, Roek, Boerenzwaluw, Kievit, Gele kwikstaart, Huiszwaluw, Merel, Kramsvogel, Wielewaal, Visdief, Kwartelkoning (3), Knobbelzwaan, Zomertaling, Rietzanger, Bosruiter, Blauwe reiger, Grutto, Rietgors, Watersnip, Grote karekiet, Groenpootruiter, Snor, Bruine kiekendief (mannetje en vrouwkje), Wilde eend, Oeverzwaluw, Bonte kraai, Oeverloper, Gierzwaluw, Sprinkhaanzanger

planten:

Dotterbloem, Liesgras,

zoogdieren:

Ree (2)

vlinders:

Kleine vuurvlieder

waterjuffers:

Weidebeekjuffer

② onderweg van Goniadz naar Dolistowo Stare via de route links van de Biebrza (vanaf 10u15)

Rij met het raam open en geniet van de prachtige, parelende zang van de Ortolaan vanuit de hoge bomen langs de weg!

vogels:

Spreeuw, Zanglijster, Bruine kiekendief (mannetje), Braamsluiper, Noordse nachtegaal, Roodborst, Paapje, **Ortolaan** (3, verspreid onderweg), Grauwe klauwier (2), Veldleeuwerik, Gele kwikstaart

vlinders:
Koninginnepage

③ Dolistowo Stare aan de Biebrza

vogels:
Schreeuwarend (2), Wielewaal (3), Vink, Huiszwaluw, Kneu, Kramsvogel, Putter, **Kwartelkoning** (1),
Blauwe reiger, Ooievaar, Kraanvogel (3)

vlinders:
Oranjetip, Dagpauwoog, Koninginnepage

insekten:
soort Kokerjuffer

④ terug naar Goniadz

vogels:
Buizerd, Tuinfluiter, Ortolaan, Bruine kiekendief (mannetje)

⑤ van Osowiec naar Klimaszewica via route 668

Geniet onderweg van de mooie aanblik van het Grove den en Jeneverbesverbond.

vogels:
Zwarte mees

⑥ Mscichy om 13u

vogels:
Ortolaan (4, verspreid onderweg),

⑦ thv Radzilow linksaf naar de Biebrza toe : thv Brzostowo

Van hieruit heb je een prachtig zicht op de Biebrza-vallei. Omwille van het zeer droge weer konden we heel ver in het moerasgebied doordringen.

vogels:
Zeearend (1 juveniel), Grote zilvereiger, Kokmeeuwkolonie, Ooievaar, Kraanvogel, Grauwe gans,
Wielewaal, Roek, Zwarte stern, Veldleeuwerik, Geoorde fuut (6, waarvan enkele in balts), Grutto,
Witvleugelstern, Graspieper, Boompieper, Witgatje, Visdief (5), Koekoek

amfibieën:
Groene kikker

planten:
Moeraskartelblad, Watermunt, Poelruit

nachtvinders:
Bruine daguil

vlinders:
Hooibeestje

waterjuffers:
Weidebeekjuffer (mannetje)

zoogdieren:
Eland (1 koe)

⑧ onderweg van Mocarze naar Wisna

vogels:

Ortolaan, Europese kanarie, Zanglijster, Ringmus, Roek, Koekoek, Ooievaar op oude schuur, Bruine kiekendief

vlinders:

Koninginnepage

zoogdieren:

Ree, Haas

⑨ dennenaanplant tussen Wisna-brug en Grady-Woniecko

Tevergeefs op zoek naar de Citroenkwikstaart! Wie zoekt die nu ook in een dennenaanplant... Deze stop leverde wel een aantal nieuwe soorten op.

vogels:

Paapje, Geelgors, Roodborst, Wielewaal, Dagpauwoog, Zomertaling (4), Boompieper, Vink, Fluiters, Draaihals, Zomertortel, Koekoek (2, waarvan één bruine fase), Grote bonte specht,

planten:

Reuzenbereklaauw

vlinders:

Kleine parelmoervlinder (2), Boomblauwtje,

⑩ Grady-Woniecko

De zandweg langs de extensief bewerkte akkers (vlak na Grady-Woniecko naar rechts) staat te boek als de 'kiekendief-road'. Het heeft inderdaad z'n naam niet gestolen zoals bleek.

vogels:

Grauwe kiekendief (2 mannetjes en een vrouwtje), Wulp (4), Patrijs, Ooievaar, Veldleeuwerik, Noordse nachtegaal, Bonte kraai, **Roodpootvalk** (1 vrouwtje), Paapje (verschillende), Grauwe kiekendief (verschillende), Koekoek

zoogdieren:

Vos, Ree

①① 's avonds te Goniadz

nachtvlinders:

Beukenéénstaart

Dinsdag 09/05/00 Goniadz → Wisna → Goniadz

We vallen in herhaling wat betreft het weer: zon, zon en nog eens zon!

① Goniadz om 7u

Een iets minder vroege morgen deze keer. We slenteren wat rond het hotel. En...Danny wast de auto's. Met een 'nat bucksje' als gevolg!

vogels:

Kokmeeuw, Tjiftjaf, Kraanvogel, Braamsluiper, Fitis, Noordse nachtegaal, Fluiters, Bonte kraai, Ekster, Boerenzwaluw, Zwartkop, Koekoek, Grutto, Turkse tortel, Draaihals (2 zangposten), Spotvogel, Grasmus, Ringmus

② op weg naar Osowiec om 8u50

vogels:

Zwarte mees, Kauw,

③ vlonderpad thv Osowiec

vogels:

Snor, Kleine karekiet, Rietzanger, Tjiftjaf, Rietgors, Noordse nachtegaal, Watersnip, Gaai, Grote karekiet, Zwarte ooievaar (2)

waterjuffers en libellen:

Beekrombout, Weidebeekjuffer, Venwitsnuitlibel,

vlinders:

Boomblauwtje, Rouwmantel, Dagpauwoog

planten:

Rode kornoelje, Gelderse roos, Kikkerbeet, Waterdrieblad, Krabbescheer, Gewone ereprijs

insekten:

Gouden tor

amfibieën:

Groene kikker

④ bomputten en vijver thv Osowiec

waterjuffers en libellen:

Gevlekte witsnuitlibel (mannetje), Smaragdlibel

vogels:

Geelgors, Schreeuwarend, Aalscholver, Koolmees, Braamsluiper, Buizerd, Vink, Tapuit (mannetje), Gele kwikstaart, Grasmus, Witte kwikstaart, **Zeearend** (subadult), Ooievaar (2), Gaai, Wilde eend, Zanglijster, Bruine kiekendief (mannetje), **Klapekster**

vlinders:

Icarusblauwtje, Kleine parelmoervlinder, Bruine vuurvlinder, Kleine vuurvlinder, Groentje, Gele luzernevlinder, Koninginnepage, Hooibeestje, Groot koolwitje, Staartblauwtje

nachtvlinders:

Klaverspanner

planten:

Gele plomp, Wilde reseda

reptielen:

Ringslang

amfibieën:

Roodbuikvuurpad

⑤ van Osowiec naar Sosnia via route 668 en eerste weg naar links; inclusief piknik tot 14u

Even voorbij het dorpje Sosnia begint de Biebrzavallei. Laat de auto hier staan en ga te voet verder. Je hebt hier wederom een prachtig zicht over de vallei. Een ideale plek voor het waarnemen van de Poelsnip.

vogels:

Pimpelmees, Matkop, Fitis, Bruine kiekendief (mannetje), Wielewaal, Merel, Vink, Ooievaar (60),

Watersnip, Gele kwikstaart, Krakeend, Zomertaling, Knobbelzwaan, Kievit, Zeearend (2, waarvan 1 adult), Grote karekiet, Rietzanger, Zwarte ooievaar, **Velduil** (1), **Poelsnip** (1), Roerdomp, **Citroenkwikstaart** (mannetje), Sperwer, Veldleeuwerik, Koekoek, Kempphaan

vlinders:

Rouwmantel (3), Geel bont dikkopje, Citroenvlinder, Kleine vuurvlinder, Boswitje, Gehakelde aurelia, Zilveren maan (parend koppeltje), Akkerparelmoervlinder, Aardbeivlinder, Kleine parelmoervlinder, Landkaartje

nachtvlinders:

Mi-vlinder

libellen:

Platbuik (mannetje)

planten:

Wateraardbei, Holpijp, Poelruit

zoogdieren:

woelsporen van Everzwijn, sporen van Eland

amfibieën:

Bruine kikker, Heikikker

reptielen:

Levendbarende hagedis

⑥ op weg naar en in Monki via route 669 (bank, terrasje, ijsje, tot bloedens toe...)

vogels:

Buizerd, Europese kanarie

⑦ van Monki tot Zubole

vogels:

Ortolaan

⑧ dennenbos tussen Zubole en de Tsarenweg

vogels:

Raaf, Goudhaantje

planten:

Bleeksporig bosviooltje, Dalkruid, Zevenster, Bosbes, Stekende wolfsklauw, Bosaardbei, Lelietje-vandalen

⑨ thv Pierciowa Gora op de Tsarenweg

vogels:

Zomertortel, Koekoek

insekten:

Rode bosmier

planten:

Dalkruid, Kruidend zenegroen, Tormentil, Knikkend nagelkruid, Muizenootje, Verspreidbladig goudveil, Eenbes

vlinders:

Kleine parelmoervlinder, Groentje, Hooibeestje

⑩ Zajki om 17u

vogels:

Roodpootvalk (mannetje), Grutto, Gele kwikstaart, Wielewaal, Houtduif, Witvleugelstern, Roek, Rietzanger, Roerdomp, **Waterrietzanger**, Watersnip, Tureluur (zingend vanaf paaltje), Roerdomp, Waterral, Kwartelkoning, Bruine kiekendief (koppel met prooi-overdracht), Groenpootruiter, Witgatje

amfibieën:

Roodbuikvuurpad, Rugstreppad

zoogdieren:

dode Bunzing

planten:

Waterviolier, Waterdrieblad, Veenpluis

①① zonsondergang te Goniadz om 20u

Als magnifieke afsluiter van wederom een prachtige dag legden Patrick en Valérie de zakkende vuurbol vast net boven de Biebrza.

Woensdag 10/05/00 Goniadz → Wisna → Goniadz

① Goniadz: zandweg achter het hotel om 6u45

vogels:

Ringmus, Fitis, Tjiftjaf, Huismus, Gele kwikstaart, Kauw, Houtduif, Koolmees, Fluiters, Kraanvogel, Ekster, Kramsvogel, Wielewaal, Huiszwaluw, Turkse tortel, Vink, Grasmus, Boerenzwaluw, Zwartkop, Kokmeeuw, Koekoek, Ooievaar, Gierzwaluw, Wilde eend, Merel, Europese kanarie, Watersnip, Kwartelkoning, Grutto, Kievit, Bosruiter, Geelgors, Zwarte ooievaar (9), Oeverloper, Visdiefje, Tureluur, Zwarte stern, Tuinfluiters, Groenling, Noordse nachtegaal, Bruine kiekendief (1 koppel en nog een mannetje), Putter, Bonte kraai, Rietzanger, Spotvogel, Grauwe vliegenvanger, Draaihals, Zwarte roodstaart, Gekraagde roodstaart

② thv Dobarz op de Tsarenweg om 9u

vogels:

Grote bonte specht

③ thv beverburcht in moerasbos op de Tsarenweg

Ondergelopen hooivelden en akkers vormen een paradijs voor de bevers. Enkel met hun oranjeleurige snijtanden leggen ze bomen plat. Op enkele nachten tijd kunnen ze grote burchten bouwen en dammen optrekken. De Europese bever is het grootste knaagdier van ons continent en heeft tevens ook het grootste gewicht met meer dan 30 kilogram. Het is een planteneter die zich voedt met bladeren, scheuten, waterplanten, kruiden en boomschors (vooral van wilgen en populieren). Bevers gaan ook af en toe op verkenning in akkers en boomgaarden op zoek naar maïs, wortelen, rapen, aardappelen, klaver en gevallen fruit.

Een beverburcht is een indrukwekkende berg van takken en gedroogde modder. Het vormt het onderkomen voor overdag, en fungeert ook als overwinteringsplaats.

vogels:

Winterkoning, Spotvogel, Grauwe vliegenvanger, Staartmees (witkopvorm), **Grijskopspecht** (gehoord), **Witrukspecht** (vrouwje aan nesthol met jongen), Fluiters

planten:

Slangewortel, Eenbes

④ thv Kurpiki op route 64 naar Wisna om 10u10

vogels:

Klapekster op draad

⑤ 'Kiekendief road' te Grady-Woniecko inclusief piknik op een hooilandje

vogels:

Spotvogel, Ooievaar, Kraanvogel, Noordse nachtegaal, Buizerd (2), Grauwe kiekendief (mannetje), Rietgors (vrouwje), Zeearend, Kokmeeuw, Kievit, Bruine kiekendief, Kempphaan (mét Arafatsjaaltje!), Bosruiter, Roek, Zwarte ruiter, Kauw, Smient, Zomertaling, Bruine kiekendief (mannetje), Bruine kiekendief (1 mannetje, 2 vrouwjes), Koekoek, Rietgors (manetje), Grote karekiet, Kwartelkoning, Bontbekplevier (1), Witvleugelstern (2), Grutto, Bruine kiekendief (mannetje met nestmateriaal), Zomertaling (koppel), Kwartelkoning (2), Rietgors, Rietzanger, Appelvink, Paapje, Grauwe kiekendief (2 mannetjes en 1 vrouwje met baltsgedrag)

vlinders:

Rouwmantel, Koninginnepage, Zilvervlek, Kleine vuurvlinder, Hooibeestje, Oranjetipje, Gehakelde aurelia, Landkaartje

nachtvlinders:

Dwerghuismoedertje, Klaverspanner, Mi-vlinder

planten:

Gele waterkers, Penningkruid, Gevlekte rietorchis, Torenkruid, Gewone koekoeksbloem, Moerasviooltje

waterjuffers:

Weidebeekjuffer (mannetje)

insekten:

Populierenhaantje, Schrijverke

amfibieën:

Gewone pad, Bruine kikker

⑥ onderweg naar Wisna

vlinders:

Rouwmantel (2)

⑦ landduinen en moerassen van Wisna

vogels:

Paapje, Visdiefje, Kempphaan, Zwarte stern, Tafeleend, Kuifeend, Kievit, Knobbelzwaan, Tureluur, Bosruiter, Grutto (parend), Aalscholver, Slobeend, Krakeend, Zeearend, Kraanvogel, Dwergstern, Witwangstern (2), Raaf, Boompieper, Spotvogel

planten:

Krabbescheer

vlinders:

Groot koolwitje, Akkerparelmoervlinder, Zilveren maan, Bruin blauwtje

⑧ thv dennenaanplant te Wisna

vogels:

Wielewaal, Gele kwikstaart

vlinders:

Bruine vuurvlinder, Icarusblauwtje, Akkerparelmoervlinder

nachtvlinders:
Bruine daguil

⑨ Zajki van 16 tot 20u

vogels:
Waterrietzanger (4), Rietzanger, Roerdomp, Kwartelkoning, Watersnip, Koekoek, Paapje, Snor, Kraanvogel, Bruine kiekendief (koppel), Ooievaar, Witvleugelstern

vlinders:
Kleine vos

amfibieën:
Roodbuikvuurpad

planten:
Gele lis

Donderdag 11/05/'00 Goniadz → Bialowieza

Vandaag zijn we richting Bialowieza vertrokken over Bialystok, via route 685 en Hajnówka.

① Goniadz: zandweg achter het hotel tot aan de brug om 7u

Voor de laatste keer doen we deze prachtige ochtendwandeling, ... en tikken we terug enkele nieuwe soorten aan.

vogels:
Zwarte roodstaart, Gekraagde roodstaart, Glanskop (3), Gierzwaluw, Zwarte stern, Grutto, Bruine kiekendief (mannetje), Huiszwaluw, Europese kanarie, Putter, Geelgors, Grasmus, Braamsluiper, Wielewaal, Bosrietzanger, Zeearend, Draaihals

vlinders:
Argusvlinder, Atalanta (afgevlogen exemplaar, dus overwinterd; teken van een zachte winter)

② visvijvers en rijstvelden thv Chraboly op route 669 (ten zuiden van Knyszyn) met aansluitende piknik om 12u

De moeite als tussenstop op weg naar Bialowieza. Maakt geen deel meer uit van de Biebrza moerassen. Interessant voor de ter plaatse broedende Roodhalsfuten en talrijke libellen. Kijk ook eens even rond ter hoogte van de dennen voor eventuele vliegenvangers.

vogels:
Bonte vliegenvanger, Goudhaantje, Grauwe vliegenvanger, Vink, Zanglijster, Spotvogel, Rietzanger, Fitis, Meerkoet (2), Tafeleend (12), Grote karekiet, Dagpauwoog, Roodhalsfuut (3 koppels, in prachtig broedkleed), Zilvermeeuw (3de jaars), Zwarte stern, Roerdomp, Bruine kiekendief (1 koppel, 4 mannetjes en 1 vrouwtje), Roodhalsfuut (1), Dwergstern, Fuut, Wilde eend, Raaf, Kemphaan (16), Bosruiter (12), Snor, Sijs (verschillende), Heggenmus (3), Merel, Goudhaantje, Fluitier, Glanskop, Boompieper

vlinders:
Citroenvlinder, Oranjetip, Hooibeestje, Landkaartje, Akkerparelmoervlinder, Bruine vuurvlinder, Kleine vuurvlinder, Klein geaderd witje, Groot koolwitje, Icarusblauwtje, Boswitje

nachtvlinders:
Bruine daguil, Mi-vlinder

waterjuffers en libellen:
Beekrombout, Variabele waterjuffer, Platbuik, Oeverlibel, Viervlek

planten:
Grijskruid, Adderwortel, Gewone koekoeksbloem, Bospaardestaart

insekten:
Kniptor, Pijamawants

③ Zywkowo om 14u30

Dit nog authentiek dorpje maakt deel uit van een beschermd landschap. De moeite om er eventjes door te wandelen en de sfeer van weleer op te snuiven. Jammer genoeg verdwijnen dergelijke dorpjes als sneeuw voor de zon.

vogels:
Boomleeuwerik, Putter, Koekoek, Fitis, Grauwe vliegenvanger

④ tussenstop in Rybaki (neem de eerste baan naar links als je voorbij Narew bent)

Op weg naar Rybaki passeer je een dorp met een ongelooflijk lange naam, namelijk 'Hajdukowszczyzna'. Oef!
Rybaki is één straat groot. De oudjes komen er naar buiten om wat met ons vogelaars te keuvelen. Dat ze ons niet verstaan deert hen hoegenaamd niet.

vogels:
Boomleeuwerik, Schreeuwarend, Grauwe kiekendief, Tureluur, Zomertaling (19), Boomvalk (1), Visdiefje, Huiszwaluw, Witte kwikstaart, Boerenzwaluw, Zwarte ooievaar, Buizerd, Gekraagde roodstaart

zoogdieren:
Reetjes

reptielen:
Ringslang

⑤ korte wandeling in het Kajobrazowy Reservaat tussen Hajnówka en Białowieża om 16u30

planten:
Wollige boterbloem, Akeleiruit, Boslathyrus, Bolletjeskers, Dalkruid, Gele dovenetel, Onzeliëvrrouwebedstro

vlinders:
Geelbont dikkopje

⑥ Białowieża om 18u30

Na het inchecken in het hotel gaan we op verkenning in het Palacowy Park dat ook een vijver bevat.

vogels:
Grauwe vliegenvanger, Grote karekiet, Witte kwikstaart, Gaai, Bonte vliegenvanger, Glanskop, Grote bonte specht (mannetje), Pimpelmees, Gierzwaluw, Spreeuw, **Middelste bonte specht**, Huiszwaluw, Wielewaal, Roodborst, Buizerd, Zanglijster, Ooievaar

Vrijdag 12/05/'00 Białowieża → Zalew Siemianówka stuwmeer → Białowieża

① vroegemorgenwandeling in het Palacowy Park in Białowieża

vogels:
Waterhoen, **Withalsvliegenvanger**, **Taigaboomkruiper**, Grauwe vliegenvanger, Putter, Zwartkop, Ooievaar, Grote karekiet, Wilde eend, Spreeuw, Gekraagde roodstaart, Goudhaantje, Europese kanarie, Appelvink, Bonte vliegenvanger (zwarte vorm), Wielewaal, Torenavalk

② stuwdam van Rybaki aan het Zalew Siemianówka stuwmeer

vogels:

Kokmeeuw, Visdiefje, Bonte kraai, Kneu, Grasmus

③ via Juszkowy Gród naar Szymki en Cisowka

Via het waterpompstation en de spoorweg komt men aan het stuwmeer.

vogels:

Kramsvogel, Witte kwikstaart, Geelgors, Kneu, Grasmus, Gekraagde roodstaart, Fitis, Wielewaal, Paapje, Matkop, Zwarte mees, Tuinfluiter, Tjiftjaf, Buizerd (2), Vink, Fluiter, Wielewaal, Kraanvogel (9), Kievit, Bruine kiekendief, Spreeuw, Boerenwaluw, Blauwe reiger, Zwarte ooievaar, Gele kwikstaart, Dwergstern, Zwarte stern, Kleine strandloper, Zilvermeeuw, Zwarte ruit, Grutto, Wulp, Bontbekplevier, Kleine plevier, Krakeend, Wilde eend, Bosruiter, Visdiefje, Pontische meeuw (2; oostelijke dwaalgast), Goudvink

vlinders:

Zilveren maan, Hooibeestje, Icarusblauwtje

nachtvlinders:

Bruine daguil, Mi-vlinder, Boterbloempje

insekten:

Boskrekel,

reptielen:

Zandhagedis (2 vrouwtjes en 1 mannetje)

weekdieren:

Zwanemossel

④ vijvers thv Bachury

vogels:

Zilvermeeuw, Fuut, Krakeend, Bruine kiekendief (mannetje), Knobbelzwaan, Buizerd, Slobeend, Schreeuwarend, Wilde eend, Kokmeeuw, Meerkoet

⑤ Stara Bialowieza thv Pogorzelce

vogels:

Grote bonte specht, Wielewaal, Geelgors, Witte kwikstaart, Goudhaantje, Vink, Fluiter, Goudvink, Snor, Witgatje, Raaf, Buizerd, Matkop, Wespandief

planten:

Gevlekte paarse dovenetel, Bleeksporig bosviooltje

nachtvlinders:

Kleine zomermeter

Zaterdag 13/05/'00 Bialowieza → Warshau

① vroegemorgenwandeling in het Palacowy Park in Bialowieza

vogels:

Boomklever, Gekraagde roodstaart, Grote karekiet, Watersnip, Taigaboomklever, Wilde eend, Withalsvliegenvanger, Europese kanarie, Waterhoen, Spreeuw, Groenling, Draaihals (2), Appelvink, Putter, Zanglijster, Grauwe vliegenvanger, Spotvogel, Koekoek, Houtduif, Zwartkop, Zwarte roodstaart

② aan de molens van Pogorzelce

vogels:

Graspieper, Wielewaal, Buizerd (2)

③ vlonderpad van 'Zebra Zubra' tussen Pogorzelce en Bialowieza

Leuk vlonderpad doorheen prachtig moerasbos met veel ondergroei.

vogels:

Zwartkop, Koekoek, Fluits, Vink, Roodborst, Merel, Withalsvliegenvanger (3), Koolmees, Zanglijster, Tjiftjaf, Taigaboomkruiper, Schreeuwarend, Buizerd, Bonte kraai, Spreeuw, Heggemus, Winterkoning, Kleine vliegenvanger (2), Raaf, Witgatje (1, in boom!), Goudvink

planten:

Bosmuur, Daslook (massa's), Rondblendig wintergroen, Mansoor, Bosbingelkruid, Eenbes, Bosveldkers, Dalkruid

④ Pogorzelce

vogels:

Schreeuwarend (adult), Paapje

⑤ piknik op de parking van het Zubrow reservaat op de baan naar Hajnówka tot 13u15

Via de routes 689, 681, 694 langs Bielsk Podlaski, Bransk, Brok en route 18 terug naar Warshau.

⑥ Bransk om 14u

vogels:

Bruine kiekendief (mannetje), Buizerd

⑦ thv Nur

Grauwe gors (op draad)

⑧ thv Malkinia Gorna

vogels:

Grauwe kiekendief (mannetje)

⑨ thv Brok om 15u20

zoogdieren:

Eekhoorn

SOORTENLIJSTEN Biebrza en Bialowieza

Vogels

1. Dodaars (*Trachybaptus ruficollis*) Little Grebe
2. Fuut (*Podiceps cristatus*) Great Crested Grebe
3. Geoorde fuut (*Podiceps nigricollis*) Black-necked Grebe
4. Roodhalsfuut (*Podiceps grisegena*) Red-necked Grebe
5. Grote zilverreiger (*Egretta alba*) Great White Egret
6. Blauwe reiger (*Ardea cinerea*) Grey Heron
7. Aalscholver (*Phalacrocorax carbo*) Cormorant
8. Zwarte ooievaar (*Ciconia nigra*) Black Stork
9. Ooievaar (*Ciconia ciconia*) White Stork
10. Roerdomp (*Botaurus stellaris*) Great Bittern
11. Knobbelzwaan (*Cygnus olor*) Mute Swan
12. Grauwe gans (*Anser anser*) Greylag Goose
13. Smient (*Anas penelope*) Wigeon
14. Wilde eend (*Anas platyrhynchos*) Mallard
15. Krakeend (*Anas strepera*) Gadwall
16. Zomertaling (*Anas querquedula*) Garganey
17. Slobeend (*Anas clypeata*) Shoveler
18. Tafeleend (*Aythya ferina*) Pochard
19. Kuifeend (*Aythya fuligula*) Tufted Duck
20. Brilduiker (*Bucephala clangula*) Goldeneye
21. Wespendif (*Pernis apivorus*) Honey Buzzard
22. Rode wouw (*Milvus milvus*) Red Kite
23. Zearend (*Haliaeetus albicilla*) White-tailed Eagle
24. Bruine kiekendif (*Circus aeruginosus*) Eurasian Marsh Harrier
25. Grauwe kiekendif (*Circus pyrgus*) Montagu's Harrier
26. Sperwer (*Accipiter nisus*) Eurasian Sparrowhawk
27. Buizerd (*Buteo buteo*) Common Buzzard
28. Schreeuwarend (*Aquila pomarina*) Lesser Spotted Eagle
29. Torenvalk (*Falco tinnunculus*) Common Kestrel
30. Boomvalk (*Falco subbuteo*) Hobby
31. Roodpootvalk (*Falco tinnunculus*) Red-footed Falcon
32. Patrijs (*Perdix perdix*) Grey Partridge
33. Kwartel (*Coturnix coturnix*) Common Quail
34. Fazant (*Phasianus colchicus*) Pheasant
35. Waterral (*Rallus aquaticus*) Water Rail
36. Porseleinhoen (*Porzana porzana*) Spotted crane
37. Kwatelkoning (*Crex crex*) Corn Crane
38. Waterhoen (*Gallinula chloropus*) Common Moorhen
39. Meerkoet (*Fulica atra*) Common Coot
40. Kraanvogel (*Grus grus*) Crane
41. Kleine plevier (*Charadrius dubius*) Little Ringed Plover
42. Bontbekplevier (*Charadrius hiaticula*) Great Ringed Plover
43. Kievit (*Vanellus vanellus*) Lapwing
44. Grutto (*Limosa limosa*) Black-tailed godwit
45. Oeverloper (*Actitis hypoleucos*) Common Sandpiper
46. Kleine strandloper (*Calidris minuta*) Little Stint
47. Kempmaan (*Philomachus pugnax*) Ruff
48. Watersnip (*Gallinago gallinago*) Common snipe
49. Poelsnip (*Gallinago media*) Great snipe
50. Wulp (*Numenius arquata*) Curlew
51. Zwarte ruiter (*Tringa erythropus*) Spotted Redshank
52. Tureluur (*Tringa totanus*) Common Redshank
53. Groenpootruiter (*Tringa nebularia*) Greenshank
54. Witgat (*Tringa ochropus*) Green Sandpiper
55. Bosruiter (*Tringa glareola*) Wood Sandpiper
56. Dwergmeeuw (*Larus minutus*) Little Gull

57. Kokmeeuw (*Larus ridibundus*) Black-headed Gull
58. Stormmeeuw (*Larus canus*) Common Gull
59. Zilvermeeuw (*Larus argentatus*) Herring Gull
60. Pontische meeuw (*Larus cachinnans*) Caspian Gull
61. Visdief (*Sterna hirundo*) Common Tern
62. Dwergstern (*Sterna albifrons*) Little Tern
63. Witwangstern (*Chlidonias hybridus*) Whiskered Tern
64. Zwarte stern (*Chlidonias niger*) Black Tern
65. Witvleugelstern (*Chlidonias leucopterus*) White-winged Black Tern
66. Houtduif (*Columba palumbus*) Wood Pigeon
67. Turkse tortel (*Streptopelia decaocto*) Collared Dove
68. Zomertortel (*Streptopelia turtur*) Turtle Dove
69. Koekoek (*Cuculus canorus*) Common Cuckoo
70. Velduil (*Asio flammeus*) Short-eared Owl
71. Gierzwaluw (*Apus apus*) Common Swift
72. Groene specht (*Picus viridis*) Green Woodpecker
73. Grijskopspecht (*Picus canus*) Grey-headed Woodpecker
74. Grote bonte specht (*Dendrocopos major*) Great Spotted Woodpecker
75. Draaihals (*Jynx torquilla*) Wryneck
76. Middelste bonte specht (*Dendrocopos medius*) Middle Spotted Woodpecker
77. Witrugspecht (*Dendrocopos leucotos*) White-backed Woodpecker
78. Boomleeuwerik (*Lullula arborea*) Woodlark
79. Veldleeuwerik (*Alauda arvensis*) Sky Lark
80. Oeverzwaluw (*Riparia riparia*) Sand Martin
81. Boerenzwaluw (*Hirundo rustica*) Barn Swallow
82. Huiszwaluw (*Delichon urbica*) House Martin
83. Boompieper (*Anthus trivialis*) Tree Pipit
84. Graspieper (*Anthus pratensis*) Meadow Pipit
85. Gele kwikstaart (*Motacilla flava*) Yellow Wagtail
86. Witte kwikstaart (*Motacilla alba*) White Wagtail
87. Citroenkwikstaart (*Motacilla citreola*) Citrine Wagtail
88. Winterkoning (*Troglodytes troglodytes*) Wren
89. Heggenmus (*Prunella modularis*) Hedge Accentor
90. Roodborst (*Erithacus rubecula*) Robin
91. Noordse nachtegaal (*Luscinia luscinia*) Thrush Nightingale
92. Zwarte roodstaart (*Phoenicurus ochruros*) Black redstart
93. Gekraagde roodstaart (*Phoenicurus phoenicurus*) Common Redstart
94. Roodborsttapuit (*Saxicola torquata*) Common Stonechat
95. Paap (*Saxicola rubetra*) Whinchat
96. Tapuit (*Oenanthe oenanthe*) Northern Wheatear
97. Beflijster (*Turdus torquatus*) Ring Ouzel
98. Merel (*Turdus merula*) Blackbird
99. Kramsvogel (*Turdus pilaris*) Fieldfare
100. Zanglijster (*Turdus philomelos*) Song Thrush
101. Grote lijster (*Turdus viscivorus*) Mistle Thrush
102. Sprinkhaanzanger (*Locustella naevia*) Grasshopper Warbler
103. Snor (*Locustella luscinioides*) Savi's Warbler
104. Waterrietzanger (*Acrocephalus paludicola*) Aquatic Warbler
105. Rietzanger (*Acrocephalus schoenobaenus*) Sedge Warbler
106. Bosrietzanger (*Acrocephalus palustris*) Marsh Warbler
107. Kleine karekiet (*Acrocephalus scirpaceus*) Reed Warbler
108. Grote karekiet (*Acrocephalus arundinaceus*) Great Reed Warbler
109. Spotvogel (*Hippolais icterina*) Icterine Warbler
110. Braamsluiper (*Sylvia curruca*) Lesser Whitethroat
111. Grasmus (*Sylvia communis*) Common Whitethroat
112. Tuinfluiter (*Sylvia borin*) Garden Warbler
113. Zwartkop (*Sylvia atricapilla*) Blackcap
114. Fluiter (*Phylloscopus sibilatrix*) Wood Warbler
115. Tjiftjaf (*Phylloscopus collybita*) Chiffchaff
116. Fitis (*Phylloscopus trochilus*) Willow Warbler

117. Goudhaan (*Regulus regulus*) Goldcrest
118. Grauwe vliegenvanger (*Muscicapa striata*) Spotted Flycatcher
119. Bonte vliegenvanger (*Ficedula hypoleuca*) Pied Flycatcher
120. Kleine vliegenvanger (*Ficedula parva*) Red-breasted Flycatcher
121. Withalsvliegenvanger (*Ficedula albicollis*) Collared Flycatcher
122. Staartmees (*Aegithalos caudatus*) Long-tailed Tit
123. Koolmees (*Parus major*) Great Tit
124. Zwarte mees (*Parus ater*) Coal Tit
125. Pimpelmees (*Parus caeruleus*) Blue Tit
126. Glanskop (*Parus palustris*) Marsh Tit
127. Matkop (*Parus montanus*) Willow Tit
128. Taigaboomkruiper (*Certhia familiaris*) Eurasian Treecreeper
129. Wielewaal (*Oriolus oriolus*) Golden Oriole
130. Grauwe klauwier (*Lanius collurio*) Red-backed Shrike
131. Klapekster (*Lanius excubitor*) Great Grey Shrike
132. Gaai (*Garrulus glandarius*) Eurasian Jay
133. Ekster (*Pica pica*) Magpie
134. Kauw (*Corvus monedula*) Eurasian Jackdaw
135. Bonte kraai (*Corvus corone cornix*) Hooded Crow
136. Raaf (*Corvus corax*) Common Raven
137. Spreeuw (*Sturnus vulgaris*) Common Starling
138. Huismus (*Passer domesticus*) House Sparrow
139. Ringmus (*Passer montanus*) Tree Sparrow
140. Vink (*Fringilla coelebs*) Chaffinch
141. Europese kanarie (*Serinus serinus*) European Serin
142. Groenling (*Carduelis chloris*) Greenfinch
143. Putter (*Carduelis carduelis*) Goldfinch
144. Sijs (*Carduelis spinus*) Siskin
145. Kneu (*Carduelis cannabina*) Linnet
146. Goudvink (*Pyrrhula pyrrhula*) Bullfinch
147. Appelvink (*Coccothraustes coccothraustes*) Hawfinch
148. Geelgors (*Emberiza citrinella*) Yellowhammer
149. Rietgors (*Emberiza schoeniclus*) Reed Bunting
150. Ortolaan (*Emberiza hortulana*) Ortolan Bunting
151. Grauwe gors (*Miliaria calandra*) Corn Bunting

Zoogdieren

1. Vos (*Vulpes vulpes*)
2. Eland (*Alces alces*)
3. Haas (*Lepus europaeus*)
4. Bunzing (dood) (*Mustela putorius*)
5. Bever (burcht en knaagsporen) (*Castor fiber*)
6. Eekhoorn (*Sciurus vulgaris*)
7. Edelhert (sporen) (*Cervus elaphus*)
8. Ree (sporen) (*Capreolus capreolus*)
9. Everzwijn (sporen) (*Sus scrofa*)

Amfibieën en reptielen

1. Groene kikker (*Rana esculenta*)
2. Bruine kikker (*Rana temporaria*)
3. Heikikker (*Rana arvalis*)
4. Boomkikker (*Hyla arborea*)
5. Gewone pad (*Bufo bufo*)
6. Rugstreeppad (*Bufo calamita*)
7. Roodbuikvuurpad (*Bombina bombina*) (veel gehoord)
8. Ringslang (*Natrix natrix*) (doodgereden)
9. Levendbarende hagedis (*Lacerta vivipara*)
10. Zandhagedis (*Lacerta agilis*)

Weekdieren

1. Posthoornslak
2. Poelslak

Libellen en Juffers

1. Beekrombout (*Gomphus vulgatissimus*) Club-tailed Dragonfly
2. Smaragdlibel (*Cordulia aenea*) Downy Emerald
3. Viervlek (*Libellula quadrimaculata*) Four-spotted Chaser
4. Platbuik (*Libellula depressa*) Broad-bodied Chaser
5. Gevlekte witsnuitlibel (*Leucorrhinia pectoralis*)
6. Venwitsnuitlibel (*Leucorrhinia dubia*) White-faced Darter
7. Weidebeekjuffer (*Calopteryx splendens*) Banded Demoiselle
8. Bosbeekjuffer (*Calopteryx virgo*) Beautiful Demoiselle
9. Variabele waterjuffer (*Coenagrion pulchellum*) Variable Damselfly

Vlinders

1. Dagpauwoog (*Inachis io*) Peacock Butterfly
2. Groentje (*Callophrys rubi*) Green Hairstreak
3. Oranjetipje (*Anthocharis cardamines*) Orange-tip
4. Bont zandoogje (*Pararge aegeria*) Speckled Wood
5. Kleine vuurvinder (*Lycaena phlaeas*) Small Copper
6. Bruine vuurvinder (*Lycaena tityrus*) Sooty Copper
7. Klein geaderd witje (*Pieris napi*) Green-veined White
8. Groot koolwitje (*Pieris brassicae*) Large White
9. Klein koolwitje (*Pieris rapae*) Small White
10. Boswitje (*Leptidea sinapis*) Wood White
11. Landkaartje (*Araschnia levana*) Map Butterfly
12. Hooibeestje (*Coenonympha pamphilus*) Small Heath
13. Bruin blauwtje (*Aricia agestis*) Brown Argus
14. Argusvlinder (*Lasiommata megera*) Wall Brown
15. Citroenvlinder (*Gonopteryx rhamni*) Brimstone
16. Aardbeivlinder (*Pyrgus malvae*) Grizzled Skipper
17. Atalanta (*Vanessa atalanta*) Red Admiral
18. Gehakkelde aurelia (*Polygonia c-album*) Comma Butterfly
19. Geelbont dikkopje (*Carterocephalus silvicolus*) Northern Chequered Skipper
20. Staartblauwtje (*Cupido argiades*) Short-tailed Blue
21. Rouwmantel (*Nymphalis antiopa*) Camberwell Beauty
22. Koninginnepage (*Papilio machaon*) Swallowtail
23. Boomblauwtje (*Celastrina argiolus*) Holly Blue
24. Gele luzernevlinder (*Colias croceus*) Clouded Yellow
25. Kleine parelmoervlinder (*Issoria lathonia*) Queen of Spain Fritillary
26. Icarusblauwtje (*Polyommatus icarus*) Common Blue
27. Zilveren maan (*Boloria selene*) Small Pearl-bordered Fritillary
28. Akkerparelmoervlinder (*Boloria dia*) Weaver 's Fritillary
29. Kleine vos (*Aglais urticae*) Small Tortoiseshell
30. Zilvervlek (*Boloria euphrosyne*) Pearl-bordered Fritillary

Nachtvlinders

1. Heidespanner (*Ematurga atomaria*)
2. Bruine daguil (parend) (*Euclidia glyphica*)
3. Klaverspanner (*Semiothisa clathrata*)
4. Mi-vlinder (*Callistege mi*)
5. Beukeëenstaart (*Watsonella cultraria*)
6. Dwerghuismoeder (*Panemeria tenebrata*)

7. Boterbloempje (*Pseudopanthera*)
8. Kleine zomermeter (*Hemithea aestivaria*)

Insekten

Hoornaar (*Vespa crabro*)
Gouden tor (*Cetonia aurata*)
Meikever (*Mellontha melolontha*)
Groenpootdoodgraver (*Nicrophorus sp.*)
Kokerjuffersoort (*Trichoptera sp.*)
Populierenhaantje (*Chrysomela populi*)
Schrijvertje (*Gyrinus substriatus*)
Rode bosmier (*Formica rufa*)
Kniptor (*Agriotes lineatus*)
Pijamawants (*Graphosoma italicum*)
Boskrekel (*Nemobius sylvestris*)

Planten

Dryopteris filis-mas (Mannetjesvaren)
Dryopteris dilatata (Brede stekelvaren)
Thelypteris palustris (Moerasvaren)
Equisetum arvense (Heermoes)
Equisetum pratense
Equisetum sylvaticum (Bospaardestaart)
Equisetum palustre (Lidrus)
Lycopodium annotinum (Stekende wolfsklauw)
Picea abies (Spar)
Larix decidua (Lork)
Pinus sylvestris (Grove den)
Juniperus communis (Jeneverbes)
Betula pubescens (Zachte berk)
Alnus glutinosa (Zwarte els)
Carpinus betulus (Haagbeuk)
Corylus avellana (Hazelaar)
Fagus sylvatica (Beuk)
Quercus robur (Zomereik)
Populus tremula (Ratelpopulier)
Populus nigra (Zwarte populier)
Salix alba (Schietwilg)
Salix capraea (Boswilg)
Humulus lupulus (Hop)
Urtica urens (Kleine brandnetel)
Urtica dioica (Grote brandnetel)
Ulmus glabra (Ruwe iep)
Viscum album (Maretak)
Rumex palustris (Moeraszuring)
Rumex aquaticus (Paardezuring)
Rumex crispus (Krulzuring)
Rumex acetosa (Veldzuring)
Polygonum bistorta (Adderwortel)
Polygonum amphibium (Veenwortel)
Polygonum persicaria (Perzikkruid)
Polygonum hydropiper (Waterpeper)
Chenopodium album (Melganzevoet)
Dianthus deltoides (Steenanjer)
Saponaria officinalis (Zeepkruid)
Lychnis flos-cuculi (Echte koekoeksbloem)
Melandrium album (Avondskoekoeksbloem)
Moehringia trinervia (Drienerfmuur)

Stellaria holostea (Grote muur)
Stellaria graminea (Grasmuur)
Mercurialis perennis (Bosbingelkruid)
Euphorbia cyparissias (Cypreswolfsmelk)
Asarum europaeum (Mansoor)
Caltha palustris (Gewone dotterbloem)
Pulsatilla pratensis
Anemone nemorosa (Bosanemoon)
Ranunculus flammula (Egelboterbloem)
Ranunculus sceleratus (Blaartrekkende boterbloem)
Ranunculus repens (Kruipende boterbloem)
Ranunculus lanuginosus (Wollige boterbloem)
Ranunculus acris (Scherpe boterbloem)
Ficaria verna (Speenkruid)
Thalictrum aquilegifolium (Akeleiruit)
Thalictrum flavum (Poelruit)
Nuphar lutea (Gele plomp)
Papaver rhoeas (Gewone klaproos)
Cardamine amara (Bittere veldkers)
Cardamine pratensis (Pinksterbloem)
Dentaria bulbifera (Bolletjeskers)
Rorippa amphibia (Gele waterkers)
Arabis glabra (Torenkruid)
Alliaria petiolata (Look-zonder-look)
Viola palustris (Moerasviooltje)
Viola riviniana (Bleeksporig bosviooltje)
Viola arvensis (Akkerviooltje)
Hypericum perforatum (Sint-Janskruid)
Chrysosplenium alternifolium (Verspreidbladig goudveil)
Ribes rubrum (Aalbes)
Filipendula ulmaria (Moerasspiraea)
Rosa canina (Hondsroos)
Fragaria vesca (Bosaardbei)
Comarum palustre (Wateraardbei)
Geum rivale (Knikkend nagelkruid)
Crataegus monogyna (Eénstijlige meidoorn)
Sorbus aucuparia (Wilde lijsterbes)
Prunus spinosa (Sleedoorn)
Medicago lupulina (Hopklaver)
Trifolium repens (Witte klaver)
Trifolium pratense (Rode klaver)
Lotus uliginosus (Moerasklaver)
Robinia pseudacacia (Witte acacia)
Vicia cracca (Vogelwikke)
Lathyrus sylvestris (Boslathyrus)
Lathyrus pratensis (Veldlathyrus)
Tilia cordata (Winterlinde)
Oxalis acetosella (Witte klaverzuring)
Geranium pratense (Beemdooievaarsbek)
Geranium molle (Zachte ooievaarsbek)
Geranium robertianum (Robertskruid)
Erodium cicutarium (Gewone reigersbek)
Polygala vulgaris (Gewone vleugeltjesbloem)
Acer pseudoplatanus (Gewone esdoorn)
Acer campestre (Spaanse aak)
Aesculus hippocastanum (Paardekastanje)
Frangula alnus (Sporkehout)
Cornus sanguinea (Rode kornoelje)
Cicuta virosa (Waterscheerling)
Angelica sylvestris (Gewone engelwortel)

Conium maculatum (Gevlekte scheerling)
Armeria maritima subsp. *elongata* (Engels gras)
Hottonia palustris (Waterviolier)
Primula veris (Gulden sleutelbloem)
Lysimachia nummularia (Penningkruid)
Trientalis europea (Zevenster)
Pyrola rotundifolia (Rond wintergroen)
Vaccinium myrtillus (Blauwe bosbes)
Convolvulus arvensis (Akkerwinde)
Symphytum officinale (Gewone smeewortel)
Myosotis palustris (Moerasvergeet-me-nietje)
Solanum dulcamara (Bitterzoet)
Veronica beccabunga (Beekpunge)
Veronica officinalis (Mannetjesereprijs)
Melampyrum pratense (Hengel)
Rhinanthus serotinus (Grote ratelaar)
Pedicularis palustris (Moeraskartelblad)
Ajuga reptans (Kruipend zenegroen)
Teucrium scordium (Moerasgamander)
Glechoma hederacea (Hondsdrif)
Lamium album (Witte dovenetel)
Lamium maculatum (Gevlekte dovenetel)
Stachys sylvatica (Bosandoorn)
Lycopus europaeus (Wolfspoot)
Plantago lanceolata (Smalle weegbree)
Fraxinus excelsior (Gewone es)
Syringa vulgaris (Gewone sering)
Ligustrum vulgare (Gewone liguster)
Menyanthes trifoliata (Waterdrieblad)
Galium odoratum (Lievevrouwebedstro)
Galium palustre (Moeraswalstro)
Galium aparine (Kleefkruid)
Sambucus nigra (Gewone vlier)
Viburnum opulus (Gelderse roos)
Valeriana officinalis (Echte valeriaan)
Bellis perennis (Madeliefje)
Achillea millefolium (Duizendblad)
Leucanthemum vulgare (Margriet)
Cirsium palustre (Kale jonker)
Cirsium arvense (akkerdistel)
Cirsium rivulare (Oeverdistel)
Lapsana communis (Akkerkool)
Tragopogon pratensis (Gele morgenster)
Taraxacum officinale (Paardebloem)
Hieracium pilosella (Muizeoor)
Alisma plantago-aquatica (Grote waterweegbree)
Hydrocharis mosus-ranae (Kikkerbeet)
Stratiotes aloides (Krabbescheer)
Potamogeton natans (Drijvend fonteinkruid)
Maianthemum bifolium (Dalkruid)
Polygonatum odoratum (Welriekende salomonszegel)
Convallaria majalis (Lelietjevanden)
Asparagus officinalis (Wilde asperge)
Paris quadrifolia (Eénbes)
Iris pseudoacorus (Gele lis)
Luzula multiflora (Veelbloemige veldbies)
Carex leporina (Hazezegge)
Carex remota (Ijle zegge)
Carex elata (Stijve zegge)
Carex hirta (Ruige zegge)

Phalaris arundinacea (Rietgras)
Holcus lanatus (Gestreepte witbol)
Molinia caerulea (Pijpestrootje)
Poa annua (Straatgras)
Poa nemoralis (Schaduwgras)
Poa trivialis (Ruw beemdgras)
Poa pratensis (Veldbeemdgras)
Glyceria fluitans (Mannagras)
Glyceria maxima (Liesgras)
Dactylorhiza maculata (Gevlekte rietorchis)
Lemna minor (Klein kroos)
Calla palustris (Slangewortel)
Typha latifolia (Grote lisdodde)
Vaccinium myrtillus (Blauwe bosbes)